

ת"פ 33278/10/20 - מדינת ישראל נגד חיים דוקרקר, חן קובה

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 33278-10-20 מדינת ישראל נ' דוקרקר ואח'

בפני	כבוד השופטת רקפת סגל מוהר
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. חיים דוקרקר באמצעות באי כוחו עוה"ד יגאל כהן ו/או ליאור בנימין
	2. חן קובה באמצעות ב"כ עוה"ד יובל קגן - סניגוריה ציבורית

החלטה

לפני בקשות לביטול כתב אישום מחמת טעמים של הגנה מן הצדק - שיהיו ניכר בהגשתו.

רקע

1. בתאריך 19.10.20 הוגש כנגד הנאשמים כתב אישום המייחס להם עבירה של גניבה בידי עובד בצוותא, לפי סעיפים 383(א)(1)+29+391 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
2. בכתב האישום נטען כי במועדים הרלבנטיים לארועי הגניבה המיוחסים לנאשמים, עבד **נאשם 1** כמנהל העמסה בחברת "פריץ קומפניס" שעיסוקה בשיווק סחורות של חברות שונות ומקום מושבה באזור התעשייה בקיסריה (**להלן: "החברה"**). במסגרת תפקידו ניהל נאשם 1 רשימות של סחורות שהועמסו על משאית ההובלה. **נאשם 2** עבד כנהג הובלות של החברה מטעם קבלן חיצוני. במועד שאינו ידוע למאשימה במדויק, עובר ליום 17.8.16, קשרו הנאשמים קשר לגנוב סחורות מהחברה, ובהמשך - בימים 17.8.16, 28.8.16, 1.9.16, 4.9.16 ו- 7.9.16, נטל נאשם 1 ממחסני החברה, ללא רשות ו/או הסכמתה, ארגזים שהכילו סחורה מסוג סבונים ושמפו, אשר שוויים אינו ידוע במדויק אך מוערך בכעשרות אלפי ₪, והעמיסם על משאיתו של נאשם 2. נאשם 2 מכר את הסחורה הגנובה לאנשים שזהויותיהם אינן ידועות למאשימה, תמורת כסף מזומן שאותו שלשלו שני הנאשמים לכיסם הפרטי. בעקבות גילוי מעשי הנאשמים, הופסקה עבודתם בחברה.
3. בטרם תינתנה תשובות הנאשמים לכתב האישום, הגישו באי כוחם בקשות לביטול כתב האישום מטעמים של הגנה מן הצדק - שיהיו ניכר בהגשתו.

הבקשות ונימוקיהן

4. בקשות ב"כ שני הנאשמים מתייחסות ל- 4 השנים שחלפו מאז מועדי ביצוע העבירה לכאורה ועד להגשת כתב האישום.

נימוקי בקשת נאשם 1:

א. הראיות שנאספו בתיק, מתבססות על ממצאי חברת חקירות פרטית שנשכרה על ידי החברה ואספה את ממצאיה עוד בחודש אוגוסט 2016. בעקבות ממצאי החקירה הפרטית נערך לנאשם 1 שימוע בזק במשרדי החברה, בתנאי לחץ אדירים, תוך מתן הצהרה חד משמעית לשיתוף פעולה מלא שבגינה הובטח לו כי לא תוגש נגדו תלונה למשטרה. נאשם 1 פוטר מעבודתו לאלתר וכל זכויותיו כעובד החברה נשללו ממנו, לרבות כספי הפיצויים שצבר וזכויות סוציאליות נוספות. חרף כל אלה, ביום 21.9.16 הוגשה תלונת קב"ט החברה למשטרה.

ב. חומר החקירה הועבר למאשימה מבעוד מועד, נערכו השלמות חקירה ואף נערך שימוע. בחלוף כשנתיים נוספות (26.12.18) נערכו השלמות חקירה נוספות ואז נעצר הטיפול בתיק פעם נוספת. במהלך החודשים אוקטובר-נובמבר 2019 נרשמו מספר מזכרים הנוגעים לזימוני עדים ושיחות עמם. בהעדר הסבר המניח את הדעת לסיבות שהובילו לכך שבמהלך התקופות שחלפו מאז שנת 2016 ועד 2018 ומאז ועד למועד בו הוגש כתב האישום, התעכב הטיפול בתיק, יש להורות על ביטול כתב האישום.

ג. נציגי החברה טענו בעדויותיהם כי בשל חלוף הזמן הרב הם אינם זוכרים דבר ולכן לא יכולים להשיב לשאלות החוקר, וחלק מהם ציינו כי פוטרו או התפטרו זה מכבר והם אינם מוכנים לשתף פעולה בחקירה.

ד. נכון ליום 30.3.17 נחקר נאשם 1 באזהרה פעם אחת בלבד, שיתף פעולה באופן מלא ומאז לא בוצעו עמו פעולות חקירה נוספות.

ה. במצב דברים זה נפגעה יכולתו של נאשם 1 להתגונן, באופן משמעותי, שכן נכון לעת הזו לא עומדים לרשותו אותם עדי הגנה, נתונים ואמצעים שונים שהיו רלבנטיים וברי קיימא נכון למועדי ביצוע העבירה לכאורה ואשר היה בכוחם לשפוך אור על הפרשה ולהביא לזיכויו.

ו. אופן התנהלות המאשימה עומד בניגוד להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.01202 שעניינה ב"משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום", ולהוראת סעיף 57א(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח

משולב] התשמ"ב - 1982, המחייבת קבלת הסכמתו של היועץ המשפטי לממשלה להגשת כתב האישום בכל מקרה שבו חלפה התקופה שנקבעה בנוהלי רשויות החקירה ובהנחיות היועמ"ש, לעשות כן.

ז. מדבר במקרה שנסיבותיו מצדיקות את ביטול כתב האישום בהתאם לקריטריונים שנקבעו בפסיקה לעניין זה.

נימוקי בקשת נאשם 2

א. בבקשתו הנפרדת לביטול כתב האישום מאותם טעמים, הודיע ב"כ נאשם 2 כי הוא מצטרף לבקשת נאשם 1 על נימוקיה, פרט את השתלשלות העניינים מבחינה עובדתית וכרונולוגית והוסיף כי השלמת החקירה שנערכה בתיק זה ואשר ארכה כשנה וחצי, כללה בסופו של דבר גביית 4 עדויות קצרות שעניינן בפגישה שנערכה בין נציג החברה לנאשמים - אותה פגישה שבה הובטח להם כי לא תוגש נגדם תלונה במשטרה.

ב. במצב דברים זה, לנוכח טענות העדים כי הם אינם זוכרים פרטים מהותיים - דהיינו קיומו של נזק ראיתי משמעותי, ובהתחשב בכך שנאשם 2 נחקר במשטרה פעם אחת בלבד ביום 3.1.17 ולא עוד, יש להורות על ביטול כתב האישום מטעמים של הגנה מן הצדק.

תגובת המאשימה

5. את התנגדותה לביטול כתב האישום, מנמקת המאשימה באלה:

א. בחקירותיהם במשטרה בימים 3.1.17 ו- 30.3.17, הודו הנאשמים בביצוע העבירה המיוחסת להם, אך לא העלו כלל את הטענה כי החברה הפעילה עליהם לחץ עצום להודות וכי הובטח להם שככל שידו, לא תוגש נגדם תלונה במשטרה.

ב. תיק החקירה הועבר לפרקליטות ביום 31.5.18 ולאחר בחינתו בוצעו בו מספר פעולות של השלמת חקירה, שלאחריהן - ביום 19.11.18, נשלחו לנאשמים מכתבי יידוע. במהלך התקופה משחלפה מאז ועד תחילת חודש אפריל 2019, בקשו ב"כ הנאשמים אורכות לשם העתקת חומרי החקירה והיערכות לשימוע, ורק אז העלו לראשונה, בכתב, את הטענות בדבר הלחץ שהופעל עליהם מצד החברה וההבטחה כי לא יוגשו נגדם כתבי אישום. במהלך חודש יוני 2019, לבקשת הנאשמים, נערך להם גם שימוע בעל-פה, ובמהלכו הציג ב"כ נאשם 2 מסמך הנוגע לטענה בדבר הפעלת הלחץ וההבטחה כאמור. בעקבות כך סברה המאשימה כי יש לבצע השלמת חקירה נוספת. דא עקא, שהעד הרלבנטי לבירור טענות הנאשמים התייצב לחקירה במשטרה רק בחודש אפריל 2020 ודבריו הצריכו ביצוע

פעולות חקירה נוספות. השלמת החקירה הנוספת הסתיימה ביום 10.6.20 ולאחר בחינת חומר החקירה כולו מחדש הוגש כתב האישום.

ג. במצב הדברים המתואר לעיל, דהיינו - פרק הזמן שחלף מאז פתיחת החקירה ועד למשלוח מכתבי היידוע, פרק הזמן הנוסף שחלף מאז ועד להשלמת הליך השימוע, העובדה שטענות הנאשמים בדבר הלחץ שהופעל עליהם וההבטחה שקבלו כי לא תוגש נגדם תלונה במשטרה הועלתה לראשונה רק במהלך השימוע, והצורך לבדוק טענות אלה בדרך של חקירת עדים נוספים - אין לומר כי מדובר במקרה חריג המצדיק את ביטול כתב האישום מטעמים של הגנה מן הצדק.

דין והכרעה

6. **סעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982** מאפשר את ביטולו של כתב אישום מקום בו הגשתו או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית. ככלל, טענה לביטול כתב האישום מכח דוקטרינת ההגנה מן הצדק תתקבל, אך במקרים חריגים בהם התנהלות הרשות היא כה נפסדת, עד כי לא ניתן לנהל את ההליך הפלילי בצורה הוגנת.

בהלכה הפסוקה נקבע שיש לזכור כי תכליתה של טענת ההגנה מן הצדק אינה לענוש את התביעה על מחדליה:7

"...עיקר עניינה של ההגנה מן הצדק הוא בהבטחת קיומו של הליך פלילי ראוי, צודק והוגן. בעיקרון עשויה אפוא ההגנה לחול בכל מקרה שבו קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות כפי שזו נתפסת בעיניו של בית-המשפט. מטרת החלתה של ההגנה היא לעשות צדק עם הנאשם, ולא לבוא חשבון עם רשויות האכיפה על מעשיהן הנפסדים. ואולם לרוב (אם כי לא תמיד) תיוחס הפגיעה בצדקתו ובהגינותו של ההליך הפלילי להתנהגות נפסדת של הרשויות, ובמקרים כאלה אכן מוטל על בית המשפט לבקר את מהלכיהן. ברם לא כל מעשה נפסד שעשו הרשויות החוקרת או המאשימה או רשות מעורבת אחרת יצדיק את המסקנה שדין האישום להתבטל מטעמי הגנה מן הצדק בין מפני שבאיזון בין האינטרסים הציבוריים המתנגשים גובר העניין שבקיום המשפט, ובין (וזה כמדומה המצב השכיח) מפני שבידי בית-המשפט מצויים כלים

**אחרים לטיפול בנפסדות מהלכיהן של הרשויות. ביטולו של הליך פלילי
מטעמי הגנה מן הצדק מהווה אפוא מהלך קיצוני שבית-המשפט אינו
נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר" (ע"פ 4855/02 מ"י נ' ד"ר
איתמר בורוביץ).**

7. בכל הנוגע לשיהוי - בע"פ (עליון) 6922/08 פלוני נ' מדינת ישראל, הביעה כב' השופטת ע' ארבל דעתה בנושא של שיהוי בהגשת כתב האישום בכתבה דברים אלה:

**"...נקודת המוצא, להשקפתי, הינה כי שיהוי של למעלה מחמש שנים
בהגשת כתב אישום, הוא שיהוי בלתי סביר גם בהינתן העומס המוטל
על מערכות האכיפה. שיהוי שכזה כורך עמו ממילא פגיעה בזכויות
הנאשם הנאלץ להתנהל משך שנים בחוסר ודאות..."**

עם זאת, הובהר כי אל מול הפגם שבשיהוי, על בית המשפט לבחון את מידת חומרת העבירה ואת תשתית הראיות שנאספה כנגד הנאשם. באותו מקרה שבו מדובר היה בעבירת אינוס, קבעה כב' השופטת ארבל כי מדובר בעבירה שיש אינטרס מובהק בבירורה ובענישת מבצעה והתייחסה אל חשיבות האינטרס הציבורי שעניינו במסר הגלום בבירור משפט, גם אם בשיהוי ניכר, אל מול המסר הגלום באי בירורו של משפט בהאשמות מעין אלו. בנוסף לכך בחנה היא את שאלת הפגיעה יכולתו של הנאשם להתגונן ובסופו של דבר קבעה כי לנוכח העובדה שהשיהוי בהגשת כתב האישום לא נעשה בזדון, הרי שביטוי צריך לבוא בגזירת העונש. לצד דברים אלה, ציינה כב' השופטת ארבל כי **"ככל שמדובר בשיהוי ארוך יותר, ראוי יהיה לתת לעובדה כי הרשות פעלה בתום לב, משקל פחות, אל מול הנזק שנגרם לנאשם"**.

8. בחודש אוגוסט 2010 פורסמה הנחיית היועץ המשפטי לממשלה בדבר **"משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום"**. מטרתה העיקרית של הנחייה זו היתה **"להציב בפני גורמי התביעה מגבלות זמן ברורות עד להגשת כתב אישום, תוך קביעת מנגנוני פיקוח ובקרה על ניהול גורמי התביעה בפרקי זמן אלו"** ובין השאר נכתב בה ש: **"כעניין שבמדיניות נקבע כי חלוף זמן רב מאז החלה החקירה עשוי לעיתים להיות שיקול לסגירה של תיק פלילי..."**. הנחיה זו נכנסה לתוקף בחלוף שנה מיום פרסומה (דהיינו בחודש אוגוסט 2011).

9. טענות ב"כ הנאשמים במקרה שלפני נשמעו לי מטרידות כשלעצמן, ואולם למקרא הסברי המאשימה בכל הנוגע לשלב המאוחר יחסית בו הועלתה טענתם בדבר הנסיבות שהובילו להודאתם בביצוע העבירה (ובהעדר הכחשה מצדם של טענה זו), ולנוכח הצורך לבדקה, לא שוכנעתי כי מדובר במצב שבו אופן התנהלות המאשימה ו/או יחידת החקירות, היה הגורם הבלעדי שהוביל לשיהוי בהגשת כתב האישום וכי התנהלותה של מי מהן היתה כה לקויה עד כי יש בה כדי להצדיק את ביטולו. בשלב זה לפחות, נראה כי לנאשמים עצמם היתה תרומה לכך גם כן.

10. מפני כל האמור לעיל וגם לאור חומרת העבירה של גניבה בידי עובד והאינטרסים המוגנים העומדים בבסיסה, לא מצאתי הצדקה להורות על ביטול כתב האישום בשלב מקדמי זה. עם זאת אבהיר כי אין בכך כדי לשלול את האפשרות שהיה ובתום הליך בירור האשמה אגיע למסקנה שהגנת הנאשמים נפגעה באופן כזה או אחר כתוצאה מהתנהלות יחידת החקירות ו/או המאשימה, כי אז ימצא הדבר את ביטוי - אם בקביעת אשמתם או אשמתו של מי מהם, ואם לעניין העונש שיושת עליהם או על מי מהם היה ויורשע, הכל בהתאם לנסיבות.

סוף דבר, הבקשה נדחית.

תשובת הנאשמים לכתב האישום תינתן ביום 14.7.21 בשעה 10:45.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים, תזמנם לדיון ותעדכן את יומני.

ניתנה היום, ו' תמוז תשפ"א, 16 יוני 2021, בהעדר הצדדים.